

ESKİŞEHİR İ.T.İ. AKADEMİSİ 1971-72 ÖĞRETİM YILINDAKİ SON SINIF ÖĞRENCİLERİYLE İLGİLİ BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. İnal Cem AŞKUN
Doç. Dr. Şan ÖZ-ALP

GİRİŞ

Öğretim kurumlarının kendilerini değişen şartlara göre ayarlamaları mevcut durumlarını iyi değerlemelerine bağlıdır. Değerlemede dikkate alınması gereken faktörlerden biri de öğrenci topluluğudur. Üzerinde en çok konuşulan fakat hakkında o nispette de az bilgi bulunan öğrencileri yakından tanımak için pek çaba gösterilmemektedir. Bu sınırlı anket yıllardan beri çok az önem verilen öğrencilerin bazı durumlarını ortaya koymakta ve bir kısım yanlış hükümleri de düzeltmektedir. Gelecek yıllarda bu tür anketleri tekrar ederek değişiklikleri ortaya koymak, şüphesiz daha da yararlı olacaktır.

Anketimize konu olan Akademi son sınıfında, kayıtlı bir yıllık 416 öğrenci vardır. Bunlardan 240'ı gündüz, 176'sı gece öğrencisidir. İşletme Bölümünde 297, Muhasebe Bölümünde ise 119 öğrenci bulunmaktadır (Tablo I).

Akademiye girişte gündüz ve gece öğrencileri eşit sayıda alındıkları halde, son sınıfta öğrenci sayısı gündüz bölümünde geceye oranla (yüzde 58 gündüz, yüzde 42 gece) daha fazladır. Bu durum, gece öğrencilerinin çeşitli nedenlerle okuldan ayrılmalarının ve sınıfta kalmalarının yüksek olduğunu gösterir. Aynı şekilde Tablo I' de görüleceği gibi, öğrenciler genellikle İşletme Yönetimi Bölümünü (yüzde 71) tercih etmektedirler.

T A B L O I
UZMANLIK BÖLÜMLERİNDEKİ GÜNDÜZ VE GECE
ÖĞRENCİLERİ

Gece/Gündüz	İşletme Bölümü	Muhasebe Bölümü	Toplam
Gece	112	64	176 (% 42)
Gündüz	185	55	240 (% 58)
Toplam	297 (% 71)	119 (% 29)	416 (% 100)

Ticaret Lisesi mezunları çoğunlukla Muhasebe Uzmanlığı Bölümüne ayrılmaktadır. Şube ayırımına giderken ülkemizdeki gelişmeleri dikkate alarak yeniden bir düzenlemeye gitmek yerinde bir hareket olacaktır. İleride bu konuya tekrar değinilecektir.

Bu yıl son sınıfta kayıtlı bulunan 416 kişiden 238'i (% 57) hiç yıl kaybetmeden, geriye kalan 178 kişi ise bir veya daha fazla yıl kaybederek son sınıfa gelmişlerdir (Tablo II).

T A B L O II
SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİYE GİRİŞ YILLARI

Ders Yılı	Öğrenci Sayısı	Yüzde
1965 - 66	5	1
1966 - 67	92	22
1967 - 68	81	19
1968 - 69	238	57
Toplam	416	100

1967 - 68 ders yılında, Akademiye yeni bir sistem uygulanmaya başlanmıştır. Eski sistemdeki öğrencilere sınıf geçmede çeşitli kolaylıklar sağlanmıştır. Bu yüzden iki ve daha fazla yıl kaybeden öğrencilerin sayısı oldukça düşüktür.

Akademilerin temel sorunlarından bir tanesi imkânlarının çok üzerinde alınan öğrenci kitesidir. 1968-69 ders yılında birinci sınıfa 778 kişi alınmış ve bunlardan yalnız 238 (yüzde 31) kişi hiç yıl kaybetmeden son sınıfa gelebilmiştir. Düşük puanlı çok sayıda öğrenci almanın çeşitli sakıncalarından bir tanesi de bunların başarı oranlarının düşük olmasıdır. Yüksek sayıda alınan öğrenciler ara sınıflarda ne kadar elenirlerse elensinler, son sınıfta bir uzmanlık programını uygulamaya pek imkân vermemektedirler. Bir okulu yükselten en önemli unsur mezunlarının başarısıdır. Son yıllarda bu yönde ümit verici bir gelişme görülmemiştir.

Bu araştırmayı meydana getiren anket formları iki grupta öğrencilere verilmiştir. Birinci grupta 349 öğrenci, ikinci grupta ise 353 öğrenci anket sorularını cevaplandırmıştır. Değerlendirmeler bu rakamlar üzerinden yapılmıştır. Yaklaşık olarak öğrencilerin yüzde 85'i ankete katılmıştır. Bu oran sağlam değerlemeler yapabilmek için oldukça tatminkâr bir seviyededir.

ANKETE KATILAN ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

Ankete katılan 349 kişiden yalnız 19'u kızdır. Gece bölümünde ise yalnız 5 kız vardır. Kız öğrencilerin sayısının bu kadar az olması şüphesiz üzerinde durulması gereken bir sosyal sorundur. Akademinin bir erkek okulu halini almaması için alınacak tedbirler arasında başka illerden gelebilecek kız öğrenciler için yurt sağlanması (bu yıl ilk defa bir kız yurdu açılmıştır) ve şehirdeki lise mezunu kızların teşvik edilmesi sayılabilir. Ankete katılanlardan 255 kişi İşletme Yönetimi, 94 kişi de Muhasebe Uzmanlığı Bölümündedir. Muhasebe Bölümündeki 94 kişiden 53'ü ticaret lisesi mezunudur. İşletme Yönetimi Bölümünde ise ticaret lisesi mezunu 108 öğrenci vardır.

Son sınıf öğrencileri arasında 51 kişi evlidir. Özellikle gece öğrencileri arasında evli sayısı (32 kişi) daha fazladır. Evli olanlar içinde yalnız 1 kız öğrenci vardır. Geriye kalan 50 kişi erkek öğrencidir. Dul veya boşanmış yoktur. Evli olanlar içinde 29 kişinin hanımı ve 1 kişinin beyi çeşitli işlerde çalışmaktadır. Evli olanların eşleri genellikle devlet memurluklarında ve bankalarda görevlidir (PTT, DDY, Okullarda öğretmen vb.). Evli öğrencilerden 21'inin hanımı ise çalışmamaktadır.

ÖĞRENCİLERİN DOĞUM YILLARI VE DOĞDUĞU YERLER

Son sınıf öğrencilerinin yüzde 86'sı 22-26 yaşlarında bulunmaktadır. Bu durum öğrencilerin genellikle yüksek öğrenimin normal yaş düzeyinde olduklarını gösterir. Yaşı çok küçük ve çok büyük olanların sayısı oldukça düşüktür. Sınıfın en yaşlısı 50, en genci 19 yaşındadır (Tablo III). Akademinin ilk yıllarındaki yaş ortalaması bugünkü duruma kıyasla oldukça yüksekti. İlerideki yıllarda yaş ortalamasının bir miktar daha düşeceği şüphesizdir. Üniversitelere ve yüksek okullara giriş için yapılan sınavlar öğrenimine ara vermiş olanlara daha az şans tanımaktadır.

T A B L O I I I
SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞUM YILLARI

Doğum Yılları	Öğrenci Sayısı	Doğum Yılları	Öğrenci Sayısı
1940'dan önce	4	1947	63
1940	1	1948	66
1941	5	1949	44
1942	3	1950	54
1943	7	1951	11
1944	13	1952	2
1945	30	1953	1
1946	45		
		Toplam	349

Son sınıf öğrencileri içinde il merkezlerinde doğanlar, ilçe, bucak vb. gibi daha küçük yerlerde doğanlara kıyasla yüzde 10 bir eksiklik göstermektedir. Doğum yerleri Türkiye dışında olanların büyük bir kısmı (42 kişi) Kıbrıslı öğrencilerdir. Geriye kalan 7 kişiden 6'sı Bulgaristan, 1'i Yunanistan doğumludur (Tablo IV).

Şüphesiz, il merkezlerinde doğup büyüyenler ve okula gidenler ile küçük yerlerde yetişenler arasında bazı alışkanlık ve davranış farkları olabilir. Akademi kendi imkânlarıyla bu tür farkları en aza düşürmek sorumluluğunu taşımaktadır. İlk sınıflarda ders programlarına öğrencilerin kültür seviyelerini destekleyici derslerin konması ve ders dışı eğitim, tiyatro, sinema, müzik, spor gibi faaliyetlere ağırlık verilmesi bu yönde alınabilecek tedbirlerin bel-

T A B L O I V
SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İL MERKEZİ, İLÇE VE
TÜRKİYE DIŞI İTİBARIYLA DOĞUM YERLERİ

Doğum Yerleri	Öğrenci Sayısı	Yüzde
İl merkezi	133	38
İlçe, bucak vb.	167	48
Türkiye dışında	49	14
Toplam	349	100

li başlılarıdır. Güçlü bir temel eğitim ve çevre kültürü bu tür farkları büyük ölçüde azaltacaktır. Ayrıca, Türkiye'nin çeşitli bölgeleri arasındaki büyük farklar dikkate alınırca, yukarıda belirttiğimiz hususun önemi bir kat daha artmaktadır.

Öğrencileri doğduğu illere göre sınıflarsak, en fazla öğrencinin Eskişehir ilinden geldiğini görürüz. Ancak Eskişehir'li öğrencilerin toplam içindeki oranı yüzde 13 civarındadır. Diğer bir deyişle Eskişehir'li öğrenciler önemli bir çoğunluğa sahip değildirler. Akademiye, özellikle Doğu Anadolu'da bulunan birkaç küçük il dışında her ilden öğrenci gelmektedir. Ayrıca komşu illerden de önemli sayıda öğrenci bulunmamaktadır (Tablo V).

T A B L O V
SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞDUĞU İLLER

İl Merkezi	Öğrenci Sayısı	İl Merkezi	Öğrenci Sayısı
Eskişehir	46	Ordu	9
Denizli	17	Konya	8
Bursa	14	Malatya	8
Afyon	14	Sivas	8
Elâzığ	11	Diğer (*)	205
Kayseri	9	Toplam	349

(*) Bu rakama Türkiye dışında doğanlar da dahildir.

ÖĞRENCİLERİN BİTİRDİĞİ LİSELER, MEZUNİYET DERECELERİ VE OKUDUKLARI YABANCI DİL

Akademilerde şimdiye kadar Ticaret Liselerine yüzde 50 kontenjan tanınmaktaydı. Bir tarafta üniversite olma iddiası diğer tarafta belirli bir meslek okulunun mezunlarını okula kabul etme bir çelişki yaratmaktadır. Geçen yıl binlerce klasik lise mezunu hiçbir yere giremezken, ticaret lisesi mezunlarının önemli bir kısmı Akademilere girebilmiştir. Ticaret Liselerine ayrı kontenjan tanındığından bu kontenjanı doldurmak için devamlı olarak puanlar düşürülmektedir. Bu da üniversite ve yüksek okul giriş sınavlarında çok düşük puan alan ticaret lisesi mezunlarının Akademilere alınmasına yol açmaktadır. Böyle bir durum ise, Akademileri «Yüksek Ticaret Okulu» olarak görenleri destekler bir nitelik göstermektedir. Dileğimiz, artık bu tür imtiyazlı öğrenci alınmasına son verilmesidir.

Son sınıftaki öğrencileri geldikleri liselerin türüne göre (klasik lise, ticaret lisesi, kolej gibi) ayırarak olursak klasik liselerden gelenlerin yüzde 54'e ulaştığını görürüz. Girişte yüzde 50 kontenjana sahip klasik liselerin son sınıfta yüzde 54'e ulaşması, ticaret liselerinden gelenlerin daha az başarılı olduğu izlenimini veriyorsa da bu fark kesin bir genelleme yapacak kadar büyük değildir. Son sınıfta hiçbir kolej mezununun bulunmayışı bu tür okul mezunlarının Akademileri tercih etmediklerini gösterir. Ayrıca kolej mezunlarının diğer yüksek puanlı üniversitelere girme imkânı daha fazladır (Tablo VI).

T A B L O V I
ÖĞRENCİLERİN BİTİRDİĞİ LİSE TÜRÜ

Lise Türü	Öğrenci Sayısı	Yüzde
Klasik Lise	189	54
Ticaret Lisesi (*)	160	46
Kolej (**)	—	—
Toplam	349	100

(*) Kıbrıslı öğrenciler «Ticaret Lisesi» mezunlarıdır.

(**) Yabancı dille eğitim yapan kolejler (Maarif Koleji, Robert College, High School vb.).

Öğrencilerin geldikleri liselerin bulunduğu illere göre bir ayırım yaparsak, daha önce doğum yerleriyle ilgili yaptığımız incelemeye yakın bir sonuç elde ederiz. Eskişehir’de bulunan liselerden mezun olanların oranı yüzde 18’dir. Denizli, Elâzığ, Kayseri illeri Akademiye öğrenci gönderen liselere sahip illerin başında yer almaktadır. Bunların hiçbiri Eskişehir’e yakın iller değildir. Akademiye Türkiye’nin çeşitli illerinden öğrenci gelmektedir (Tablo VII). Bu durumun gerçek nedenlerinden bir tanesi üniversitelere ve yüksek okullara giriş sınavları zorlamasıdır. Öğrenciler kendilerini kabul edecek bir yüksek okulu, bulunduğu yere bakmaksızın seçmek zorunda kalmaktadırlar. Sınav sisteminde değişiklik yapılmadığı sürece bölgeye hitabeden okullardan söz etmek pek geçerli bir düşünce olmayacaktır.

Yüksek öğrenim kurumlarına itibar kazandıran unsurlardan biri lise mezunlarının en iyilerini kendine çekebilmeğdir. Akademini bu yönde pek şanslı olmadığı lise mezuniyet derecelerinden anlaşılabilir. Son sınıfta liseyi «pekiyi» derece ile bitiren yalnız 8 ticaret lisesi mezunu vardır. Klasik liselerden «pekiyi» derece ile gelen hiç kimse yoktur. Toplam mevcudun yüzde 42’si «iyi», yüzde

T A B L O V I I

ÖĞRENCİLERİN BİTİRDİĞİ LİSELERİN BULUNDUĞU İLLER

İl Merkezi	Öğrenci Sayısı	İl Merkezi	Öğrenci Sayısı
Eskişehir	62	Afyon	11
Denizli	20	Konya	11
Elâzığ	16	Ankara	8
Kayseri	16	Diğer	190
Bursa	15	Toplam	349

56’sı orta derece ile liselerden mezun olmuştur. Özellikle klasik liselerden gelenlerin yüzde 60’dan fazlası liselerden «orta» derece ile mezun olmuştur (Tablo VIII).

T A B L O VIII

ÖĞRENCİLERİN LİSE DEN MEZUNİYET DERECELERİ

Derecesi	Klasik Lise	Ticaret Lisesi	Toplam	Yüzde
Pekiyi	—	8	8	2
İyi	74	73	147	42
Orta	110	84	194	56
Toplam	184	165	349	100

Aslında büyük eğitim ve öğretim zayıflıkları olan bugünkü orta öğretim düzeninden bile, ancak «orta» derece ile Akademiye gelen öğrencilerin, birçok eksikliklerini tamamlama imkânını elde edemeden Akademi'den mezun oldukları bir gerçektir. Özellikle ticaret liselerinin yüzde 50 kontenjana sahip oldukları bir düzende bu liselerin eksikliklerini giderici bir program uygulanması gerekir. Diğer bölümlerde de işaret ettiğimiz gibi ilk yıllarda Türk Dili, Sosyoloji, Psikoloji, Yabancı Dil gibi liselerde yeterli olarak okutulmayan dersleri güçlü bir öğretim kadrosu ile okutmanın sayılamayacak kadar faydaları olacaktır.

Yabancı dil eğitimi (İngilizce, Fransızca, Almanca) Akademinin çözmesi gereken başta gelen sorunlardan bir tanesidir. Her ne kadar bu yıl «Yabancı Dil Merkezi» çalışmaya geçmiş ise de, bu merkez ancak sınırlı sayıda öğrenciye imkân sağlayabilmiştir. Bugün Türkiye'de bir yabancı dili konuşabilen, işletmecilik ve iktisat öğrenimi yapmış elemanlara büyük ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nitelikte olan mezunlar kendilerine çok iyi iş imkânları sağlayabilmektedirler. Türkiye'nin diğer ülkelerle gelişen ilişkileri de dikkate alınırca yabancı dili iyi bir şekilde öğretmenin gereği açık olarak ortaya çıkar. Diğer öğretim kurumlarının önüne geçmek bir bakıma yabancı dile verilen öneme bağlı olacaktır.

Lisede en fazla tercih edilen yabancı dil İngilizcedir. Onu sırasıyla Fransızca ve Almanca izlemektedir. Ankete katılan 349 kişiden 205'i (yüzde 60) orta öğretimde İngilizce'ye devam etmiştir. Tablo IX'da görülen toplam sayıya iki yabancı dil okuyanlar da dahildir. Orta öğretim seviyesinde iki dil okuyanların aşağı yukarı

hepsi Kıbrıs'lıdır. Rumca da Kıbrıs Liselerinde okutulan dersler arasındadır.

T A B L O IX
ÖĞRENCİLERİN LİSEDE OKUDUĞU
YABANCI DİL

Yabancı Dil	Öğrenci Sayısı
İngilizce	209
Fransızca	110
Almanca	37
Rumca	8
Toplam	364

Orta öğretimde altı yıl yabancı dil okutulmasına rağmen, bunun öğrenciye hiçbir şey sağlamadığı kendi ifadelerinden de anlaşılmaktadır. Akademiye gelen öğrenciler arasında bir yabancı dili rahatlıkla konuşabilen çok az öğrenci vardır. Bu konuyla ilgili olarak sorulan «Türkçe dışında rahatlıkla konuştuğunuz başka bir yabancı dil var mı?» sorusuna ankete katılanların yalnız yüzde 25'i olumlu cevap vermiştir. Bu oranın da ne derece doğru olduğu kesinlikle bilinemez. Yalnız öğrencilerle yapılan bazı görüşmelerde bu soruya derdini anlatabilecek seviyede olanların da olumlu cevap verdiği ortaya çıkmıştır. Tablo X'da görüleceği gibi rahatlıkla konuşulan yabancı dillerin başında İngilizce gelmektedir. Kıbrıslı öğrencilerin içinde 11'i Rumca'yı bildiklerini ifade etmişlerdir. Fransızca ve Almanca bilenlerin sayısı ise oldukça düşüktür.

T A B L O X
ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DIŞINDA
RAHATLIKLA KONUŞABİLDİKLERİ
YABANCI DİLLER

Yabancı Dil	Öğrenci Sayısı
İngilizce	62
Rumca	11
Fransızca	10
Almanca	7
Diğer	3
Toplam	93

ÖĞRENCİLERİN LİSE SON SINIFTA İKEN GİRMEYİ İSTEDİKLERİ YÜKSEK ÖĞRETİM KURULUŞLARI

Lise son sınıfta iken, Akademiye girmeyi isteyen öğrencilerin oranı yüzde 28'i bulmaktadır (Tablo XI). Bu miktara aşağı yukarı benzer kültürü veren Siyasal Bilgiler Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İktisat Fakültesi, İşletme Fakültesi, Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu eklenirse bu oran yüzde 45'e ulaşmaktadır. Akademiye giren öğ-

T A B L O X I

ÖĞRENCİLERİN LİSE SON SINIFTA İKEN GİRMEK İSTEDİKLERİ OKULLAR

Okulun Adı	Öğrenci Sayısı	Okulun Adı	Öğrenci Sayısı
İ.T.İ. Akademisi	98	Güzel Sanatlar Aka.	7
İşletme Fakültesi	3	Tıp Fakültesi	23
İktisat Fakültesi	13	Veteriner Fakültesi	2
Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu	5	Eczacılık Fakültesi	7
Siyasal Bil. Fak.	21	Dişçilik Fakültesi	9
Hukuk Fakültesi	22	Orman Fakültesi	6
O.D.T.Ü.	7	Ziraat Fakültesi	17
Teknik Üniversite	19	D.T.C. veya Ede. Fak.	16
Fen Fakültesi	7	Hava Harbokulu	8
Kimya Fakültesi	7	Diğer	53
Mimarlık Fakültesi	3		
		Toplam	353

rencilerin önemli bir kısmının başka bir imkânı olmadığı için Akademiye yüksek öğrenimini sürdürme zorunda kaldığı sorunu daha uzun süre etkisini sürdürecektir. Böyle düşük bir moralle Akademiye öğrenime başlayan öğrencilere, bu eğitimi benimsetmek ve onların öğrenime ilgisini arttırmak, Akademiye gerek dersler, gerek öğrenciyi mezuniyet sonrası hayata hazırlama gibi çok yönlü sorunları inceleme yapıp, köklü tedbirlerin alınmasına bağlı olacaktır.

ÖĞRENCİLERİN MALİ KAYNAKLARI

Öğrencilerin büyük bir kısmı malî kaynaklarını, aslında dar ve orta gelirli olan ailelerinden veya bizzat çalışarak sağlamak durumundadırlar. Ailelerinin gelirleriyle ilgili bilgiler ileride verilecektir. Tablo XII'den görülebileceği gibi burs ve kredi alanların sayısının oldukça yüksek olmasına rağmen, aldıkları burs miktarları daha sonra belirtileceği gibi yetersizdir. Bundan çıkan en önemli sonuç öğrencilerin öğrenimlerini malî yönden yetersiz şartlar altında sürdürdükleridir. Malî imkânsızlıklar öğrencileri çalışmalarında olumsuz yönde etkilemektedir. Gece öğrencileri arasında çalışarak geçimini sağlayanların miktarı gündüz öğrencilerine oranla çok yüksektir. Çalışanların aldıkları ücret genellikle 500-1500 lira arasında değişmektedir. Yüksek ücret alan çok az öğrenci vardır. Çalıştıkları işler arasında muhasebecilik, öğretmenlik, kamu ve özel sektörde memurluk, çiftçilik, tezgâhtarlık en fazla yeri tutmaktadır. Bu arada röntgen teknisyeni, mezar taşı taşıyıcısı, teknik ressam, DDY istasyon şefi ve komiserler de bulunmaktadır.

T A B L O XII

ÖĞRENCİLERİN MALİ KAYNAKLARI

Mali Kaynaklar	Gündüz	Gece	Toplam	Yüzde
Ailesi	101	58	159	42
Burs, Kredi	72	40	112	31
Çalışarak	29	53	82	27
Toplam	202	151	353	100

Öğrencilerin aldıkları burs sayısı ve bunların tutarları Tablo XIII'de gösterilmiştir. Görüleceği gibi en yüksek burs 470 liradır ve bundan da yalnız 5 öğrenci yararlanmaktadır. Geriye ka-

TABLO XIII

ÖĞRENCİLERİN BURS VEYA KREDİ ALDIKLARI KURUMLAR

Burs veya Kredi Alınan Kurum	Adet	Miktarı
Kıbrıs Cemaat Bursu	35	350
Kredi ve Yurtlar Kurumu	42	350
Akademi Bursu	7	350
Türk Eğitim Vakfı	5	470
Milli Eğitim Bakanlığı	6	350
Koç Vakfı Bursu	3	200
Sosyal Sigortalar Kurumu	1	450
Gümrük ve Tekel Bakanlığı	3	350
Zonguldak Amele Birliği	2	250
Etibank	2	350
Emekli Sandığı	1	—
Akademi Koruma Derneği	1	150
Akademi Koruma Derneği	4	80
Toplam	112	

lan burs ve kredilerin çoğu aylık 350 liradır. Bir öğrencinin bu miktarla geçinmesi çok güçtür. Az miktarda verilen burslar ise ailelerinden çok az yardım alabilen öğrencileri malî yönden bir parça olsun destekleyebilmek amacıyla verilmektedir. Burs ve kredi alabilmek için yüzlerce öğrenci başvurmakta ve bunların ancak bir kısmına imkân sağlanabilmektedir. Başvuran öğrenciler arasında seçim yapmak da oldukça güç olmaktadır.

ÖĞRENCİLERİN KALDIĞI YERLER

Öğrencilerin yalnız yüzde 23'ü ailelerinin yanında kalmaktadırlar. Geriye kalan yüzde 77'lik kısmı ise yurt, otel, pansiyon, kiralık ev gibi yerlerde barınmaktadırlar (Tablo XIV). Kiralık evde kalanların miktarının yüksek olmasının çeşitli nedenleri vardır. Bunlar arasında yurttaki yatak sayısının yetersiz oluşu, birkaç öğrencinin bir araya gelerek kiraladıkları evin yurda oranla daha ucuza gelmesi ve yurda göre evde daha serbest hareket edebilme imkânının

bulunması sayılabilir. Bu şekilde öğrencilerin yüzde 50'den fazlası kendi evlerinin ve yurtların imkânlarından yoksun kirası düşük evlerde kalmaktadırlar.

TABLO XIV
ÖĞRENCİLERİN KALDIĞI YERLER

Kaldıkları Yer	Öğrenci Sayısı	Yüzde
Ailesinin yanı	82	23
Yurt	70	20
Otel	9	3
Pansiyon	5	1
Kiralık ev	183	52
Diğer	4	1
Toplam	353	100

Öğrencilerin çalışmalarını geniş ölçüde aksatan bu durumun yakın zamanda düzeleceği pek beklenmemektedir. Akademi sitesinde yurt imkânlarının geliştirilmesi ve yurt ücretlerinin arttırılmaması zorunludur. Şehirde pansiyonculuğun gelişeceğine de fazla bir ihtimal verilmemektedir.

ÖĞRENCİLERİN BABALARININ DOĞUM YERLERİ, MESLEK VE AYLIK GELİRLERİ

Öğrencilerin doğum yerleri ile babalarının doğum yerleri büyük farklılık göstermemektedir. Tablo XV'de görüleceği gibi, başta gelen iller birkaç il dışında öğrencilerin doğum yerleriyle aynı yerlerdir. Bunun anlamı, öğrenciler yöresel bakımdan Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yetişmiş kimselerin çocukları olmakta, bu yönden belirli bir bölgenin üstünlüğü göze çarpmamaktadır. Anadolu'nun Güneydoğu ve Akdeniz bölgelerinde doğum yerlerinin azlığının bir nedeni de Adana İ.T.İ. Akademisinin çevre illerdeki Akademi öğrencilerini bünyesinde toplamış olmasına dayanmaktadır. Doğum yerleri Türkiye dışında bulunanların, Kıbrıs hariç tutulursa, önemli bir kısmı Balkan ülkelerinden Türkiye'ye göçetmiş olanlardır.

TABLO XV

ÖĞRENCİLERİN BABALARININ DOĞUM YERLERİ

İlere Göre Doğum Yeri	Sayı	Doğum Yeri	Sayı
Eskişehir	27	Isparta	8
Denizli	19	Malatya	8
Elâzığ	12	Niğde	8
Afyon	12	Trabzon	8
Konya	10	Türkiye Dış.	60
Bilecik	10	Diğer	153
Kayseri	9		
Ordu	9	Toplam	353

Öğrencilerin babalarının yüzde 64'ü bir işde çalışmaktadır. Yüzde 32'si ise herhangi bir işde çalışmamaktadır (Tablo XVI). Bir işde çalışmayanların bir kısmı emeklilik dolayısıyla çalışmayanlardır. Diğerleri ise yaşlılık ve iş bulamama nedeniyle bir işde çalışmamaktadırlar. Öğrencinin henüz öğrenimini tamamlamadan babanın çalışamaz durumda olması, onu malî yetersizlik sorunu ile

TABLO XVI

ÖĞRENCİLERİN BABALARININ BİR İŞDE ÇALIŞIP ÇALIŞMADIKLARI

Aile Reisinin Bir İşde Çalışıp Çalışmaması	Sayı	Yüzde
Evet (Bir işi var)	225	64
Hayır (Bir işde çalışmıyor veya emekli)	115	32
Boş	13	4
Toplam	353	100

karşı karşıya bırakmaktadır. Babası çalışmayan öğrenci, malî yetersizliğini burs veya kredi bulabilirse onunla, bulamazsa çalışarak

giderme yollarını araştıracaktır. Malî yönden aile ve burs imkânlarının yeterli olmaması, öğrenciyi öğrenim sırasında maddî, manevî güçlükler içinde bırakacak, öğrenime olan ilgisi zayıflayacaktır.

Öğrencilerin baba mesleği arasında işçi, çiftçi, esnaf ve diğer dar ya da orta gelirli meslek grupları çoğunluğu meydana getirmektedir. Bu meslek grupları içinde başta gelenleri Tablo XVII'de görüleceği gibi sıralayabiliriz. Bu arada belirtilen baba meslekleri arasında kalaycı, demirci, mücahit, balıkçı, garson ve aşçılar da bulunmaktadır. Bu durum öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmede kıt kaynaklara dayanmaları sorunu yanında, aile çevrelerinden ciddi yetişme sorunlarıyla de Akademiye geldiklerini ortaya koymaktadır.

TABLO XVII
ÖĞRENCİLERİN BABA MESLEKLERİ

Meslek	Sayı
Çiftçi (küçük)	83
İşçi	44
Memur (çeşitli işlerde)	40
Öğretmen	18
Subay ve assubay	4
Esnaf	30
Tüccar	13

Öğrencilerin babalarının aylık kazançları çok düşüktür. Aylık kazancı 1000 veya daha az olanların oranı yüzde 59'dur (Tablo XVIII). Bu arada bu soruya cevap vermeyenlerin önemli bir kısmı babasının aylık kazancını bilmeyen küçük çiftçi çocuklarıdır. Yukarıdaki orana bu miktarı da eklersek, yüzde 70'e yakın bir sonuç elde ederiz. Daha önce de belirttiğimiz gibi öğrencilerimizin büyük bir çoğunluğu dar gelirli ailelerin çocuklarıdır. Tablodan da görüleceği gibi babası 2000 liranın üzerinde maaş alanların oranı ise yüzde 5'dir.

TABLO XVIII
ÖĞRENCİLERİN BABALARININ AYLIK GELİRLERİ

Aylık Gelir	Sayı	Yüzde
500 den az	79	22
500 — 750	60	17
750 — 1.000	70	20
1.000 — 1.500	61	17
1.500 — 2.000	31	9
2.000 den fazla	16	5
Boş	36	10
Toplam	353	100

Öğrencilere, geldikleri bölgeler ve babalarının gelir seviyeleriyle yakın ilgisi bulunan başka bir soru sorulmuş ve evlerinde bulunan bazı araçları işaretlemeleri istenmiştir. Alınan sonuçlara göre öğrencilerin yüzde 90'ının evinde radyo, yüzde 63'ünde elektrikli ütü vardır. Buz dolabına sahip olanlar yüzde 31, telefona sahip olanlar ise yüzde 5'dir (Tablo XIX). Öğrenciler, evlerinde radyo dışında çağın bazı gerekli araçlarına sahip değillerdir. Ancak ailelerinin gelir ve diğer durumları dikkate alınırsa bu sonucu normal karşılamak gerekir.

TABLO XIX
ÖĞRENCİLERİN EVLERİNDE BULUNAN
BAZI MODERN ARAÇLAR

Evde Bulunan Araçlar	Sayı	Yüzde
Radyo	319	90
Elektrikli ütü	224	63
Buz dolabı	108	31
Pikap	85	24
Çamaşır makinesi	77	22
Televizyon	20	6
Telefon	16	5

ÖĞRENCİLERİN BABA VE ANNELERİNİN ÖĞRENİM DURUMU

Akademi son sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun babalarının öğrenim düzeyinin çok düşük olması öğrencileri aile çevresinde gereği gibi yetişememe sorunu karşısında bırakmıştır. Öğrencilerin babalarının yüzde 30'unun hiç öğrenimi yoktur. İlkokul mezunları ise yüzde 46'dır. Lise mezunları yüzde 9, yüksek öğrenim görmüşler ise yalnızca yüzde 3'dür (Tablo XX).

TABLO XX
ÖĞRENCİLERİN BABALARININ
ÖĞRENİM DURUMU

Öğrenim Durumu	Sayı	Yüzde
Öğrenimi yok	104	30
İlkokul	163	46
Ortaokul	43	12
Lise	33	9
Üni. veya yük. okul	10	3
Toplam	353	100

Toplumumuzun geleneksel aile yapısında, aile reisi olarak babanın çocuklar üzerindeki etkisi son derece fazla olmaktadır. Öğrenim düzeyi düşük babalarla, okuyan çocuklar arasında sık sık anlaşmazlıklar belirmekte, çocuğun ve babanın birbirini anlayamaması her iki tarafda da ruhsal bozukluklara, dolayısıyla davranış aksaklıklarına yol açabilmektedir.

Şüphesiz şu veya bu nedenle öğrenim düzeyi düşük kalmış babanın bu noksanlığı artık giderilemeyecektir. Öğrencilerin aileleri ile aralarında kültür farkı dolayısıyla çıkacak sorunları olgunlukla karşılayıp, davranışlarında tutarlılığı sağlayacak bazı eğitimle ilgili tedbirler almak bu konuda olumlu sonuçlar verecektir.

Öğrencilerin annelerinin yüzde 57'sinin öğrenim görmemiş, yüzde 36'sının ise yalnızca ilkökul öğrenimli bulunması (Tablo XXI), bu konuda aile içinde bilgi ve görgüyü artırma sorununu daha da

ciddileştirmektedir. Yalnız dokuz öğrencinin annesi lise öğrenimlidir. Annesi yüksek öğrenim görmüş olan ise yoktur.

TABLO XXI
ÖĞRENCİLERİN ANNELERİNİN
ÖĞRENİM DURUMU

Öğrenim Durumu	Sayı	Yüzde
Öğrenimi yok	201	57
İlkokul	128	36
Ortaokul	15	4
Lise	9	3
Üni. veya yük. okul	—	—
Toplam	353	100

Anne ve babaların öğrenimi bulunmayan veya az olan ailelerde yetişen öğrencilerin birçok noksanlıkları olacağı açıktır. Bu eksikliklerin de Akademide öğrenimi etkileyeceği açıktır. Akademide dört yıllık normal iktisat ve işletmecilik kültürünün verilmesi yanında, öğrencilerin aileden gelen noksanlıklarını giderici çalışmaların yapılması da gerekmektedir.

ÖĞRENCİLERİN ASKERLİKLE İLGİLİ EĞİLİMLERİ

Son sınıf öğrencilerinin Akademideki yüksek öğrenimlerinde askerliklerini yedek subay olarak yapma amacına çok az yer vermeleri bir yandan onların daha tutarlı amaçlara yönelmek durumunda olduklarını açığa çıkarırken, diğer yandan Akademiye de öğrencileri iş hayatında kendilerine iyi meslek yolları açacak etkili bir eğitim-öğretim programı düzenlenmesine gitme yükümünü çıkarmaktadır. Birçok yetkili, yüksek öğrenim yapmak isteyen çok sayıdaki öğrencilerin sayılarını azaltmanın bir yolu olarak yüksek öğrenim mezunlarına tanınan yedek subaylık hakkının kaldırılması ileri sürmüşlerdir. Böyle bir yolun pek geçerli olmayacağı verilen cevaplardan anlaşılmaktadır (Tablo XXII). Akademiye gelmelerinin nedenini askerliklerini yedek subay olarak yapmak istemelerine bağlayanların oranı yalnızca yüzde 15'dir.

TABLO XXII
YÜKSEK ÖĞRENİMDE YEDEK
SUBAYLIK HAKKININ ETKİSİ

Yedek Subaylığın Etkisi	Sayı	Yüzde
Hiç olmadı	166	47
Çok az oldu	83	24
Oldu	53	15
Boş	51	14
Toplam	353	100

Öğrencilerin büyük kısmının iş hayatına atılmadan askerlik görevini yapmak istemeleri, askerliğin kararlı meslek hayatında bir engel meydana getirdiği ve bunun için bir an önce yapılması gerektiği düşüncesini ortaya koymaktadır. Okulu bitirdikten sonra askerlik için başvuracakların oranı yüzde 56'dır (Tablo XXIII).

TABLO XXIII
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİYİ BİTİRDİKTEN
SONRA YEDEK SUBAYLIK İÇİN
BAŞVURMA EĞİLİMLERİ

Yedek Subaylığa Müracaat	Sayı	Yüzde
Evet	200	56
Hayır	90	26
Boş	52	15
Askerliğini yapanlar	11	3
Toplam	353	100

Halbuki, askerlik görevine belli bir işin sahibi olduktan sonra gidilmesi, aslında mezunlar için daha olumlu bir tutum örneği olabilir. Ancak son yıllarda öğrenciler bir yandan yedek subaylık kon-

tenjanının dolması nedeniyle, birkaç yıl askerlik yapamama durumuyla karşılaşmakta, diğer yandan askerliklerini yapamadıkları için birçok işe kabul edilmemektedirler. Gelişen şartları dikkate alarak bu konuda yeni kararların alınacağı umulmaktadır.

Askerlik hizmetinin süresiyle ilgili olarak sorulan bir soruya öğrenciler, bu görevin bir yıl veya daha az olmasını istedikleri şeklinde cevaplandırmışlardır (Tablo XXIV). Bu durum bir bakıma eğer belli bir iş sahibi olduktan sonra bu göreve gitmişlerse bir an önce işlerinin başına dönme, gitmemişlerse fazla vakit kaybetmeden iş hayatına girme arzularını açığa vurmaktadır. Tablodan görüleceği gibi bir yıl veya daha az olmasını isteyenler yüzde 70, bir yıldan fazla olmasını isteyenler ise yüzde 21'dir.

TABLO XXIV
ÖĞRENCİLERİN ASKERLİK GÖREVİNİN
SÜRESİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Süre	Sayı	Yüzde
24 ay	12	3
18 ay	63	18
12 ay	144	41
6 ay	83	24
3 ay	19	5
Boş	32	9
Toplam	353	100

ÖĞRENCİLERİN AKADEMİ İDARESİ, ÖĞRETİM ÜYELERİ MEZUNİYET SONRASI VE SOSYAL FAALİYETLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Öğrencilere, Akademi idaresiyle ilişkileri sorulduğunda bu ilişkileri çok iyi bulanlar yüzde 4, iyi bulanlar ise yüzde 28 olarak belirtmiştir. Öğrencilerin yarısının idare ile ilişkilerini orta derecede görmesi ve bu ilişkiyi kötü bulanların oranının oldukça düşük kalması (Tablo XXV), öğrenci-idare ilişkilerinin kolaylıkla düzeltebi-

leceğini gösterir. Söz gelişi, gece öğrencilerinin şikâyetçi olduğu öğrenci işlerinin ve diğer büroların açık olmayışı, kütüphaneden yararlanamamaları ortadan kaldırılması çok kolay ve haklı şikâyetlerdir.

TABLO XXV
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİ İDARESİYLE
OLAN İLİŞKİLERİ

İdareyle İlişkiler	Sayı	Yüzde
Çok iyi	16	4
İyi	98	28
Orta	169	48
Kötü	70	20
Toplam	353	100

Ankete katılan öğrencilerin yüzde 49'u öğretim üeleriyle olan ilişkileri çok iyi ve iyi olarak nitelemiştir. Kötü olarak cevaplayanların oranı ise yüzde 11'dir (Tablo XXVI). Öğrencilerin, öğretim üeleriyle olan ilişkileri, idareyle olan ilişkilerine kıyasla çok daha iyidir. Özellikle, son sınıfta sınıfların küçük olması ve öğretim üelerinin öğrencilerle gereği gibi ilgilenmesi bunda rol oynamaktadır.

TABLO XXVI
ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETİM
ÜYELERİYLE OLAN İLİŞKİLERİ

Öğretim Üeleriyle İlişkiler	Sayı	Yüzde
Çok iyi	34	10
İyi	137	39
Orta	142	40
Kötü	40	11
Toplam	353	100

Öğrenciler, Akademinin kendilerini iş hayatına istedikleri gibi hazırlayıp hazırlamadığı sorusuna yüzde 53 olumsuz cevap vermişlerdir (Tablo XXVII). Akademiden bu düşünceyle mezun olanlar, aynı zamanda iş bulmada güçlüklerle karşılaştıkça bir moral çöküntüsü içinde bulunacaklardır. Öğretim programında yapılabilecek düzeltmeler dışında, öğrencilere kendilerini bekleyen iş imkânları, karşılaşılabilecekleri zorluklarla ilgili bilgi verilmelidir. Çok kere bir şeyi iyi bilmemekten doğan hatalı düşünceleri düzeltilmelidir.

TABLO XXVII
AKADEMİNİN KENDİLERİNİ İŞ
HAYATINA HAZIRLAMASIYLA İLGİLİ
DÜŞÜNCELERİ

Akademi Sizi İş Hayatına Hazırladı mı?	Sayı	Yüzde
Evet	159	45
Hayır	186	53
Boş	8	2
Toplam	353	100

Öğrencilere sorulan sorulardan bir tanesi de Akademiyi bitirdikten sonra hangi işde çalışmak istedikleridir. Mezuniyet sonrası iş isteklerinde, öğrenciler, oldukça tutarsız ve dağınık bir görünüm içersindedirler. Çoğunluğu bu konuda kesin bir amaç yoluna girmemiştir. Bugünkü iş bulma imkânları karşısında girmesine de imkân yoktur. Aslında söz konusu amaç dağınıklığı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri ile benzeri eğitim yapan bütün yüksek öğretim kuruluşlarının zayıf kaldıkları ya da pek çözüm getiremedikleri bir amaç sorunu olmaktadır. Bunun için önce iş piyasasında Akademi mezunlarının çalışacağı işlerin veya mesleklerin araştırılıp, bunların istediği eğitim gereklerine göre ders programı ve öğretim yöntemleri değiştirilebilirse, bir dereceye kadar öğrencilere mezuniyet sonrası iş bulma teşebbüslerinin hangisinde güçlü olabilecekleri konusunda yol gösterilmiş olacaktır. Ankete katılanlar içinde 57 kişi serbest olarak, 26 kişi muhasebeci olarak, 26 kişi kamu sektöründe

çalışmayı, 18 kişi akademik kariyere girmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Bu arada Akademiyi bitirdikten sonra hangi işde çalışmayı arzuladıklarıyla ilgili soruyu «Herhangi bir işde çalışmak, danışman olarak, millî istihbarat teşkilâtında, mesleğime faydalı bir işde» şeklinde cevaplayanlar da olmuştur.

Öğrencilere Akademiyi sosyal faaliyetler yönünden nasıl buldukları sorulduğunda, yalnız yüzde 25'i «kötü», yüzde 38'i de «orta» bulduklarını belirtmişlerdir (Tablo XXVIII). Henüz Akademi Sitesinin tiyatro-konser salonu ile spor tesislerinin hizmete girmemesine, sosyal yönden çok az faaliyet görülmesine rağmen, öğrencilerin Akademiyi bu yönden tatminkâr bulması, bu konuda tatmin duygularının fazla gelişmediğini, yılda bir iki çalışmayı yeterli bulduklarını gösterir. Bu durum, öğrencilerin kültürel çalışmalara katılmasını, bu tür faaliyetleri teşvik etmesini engellemektedir. Öğrencilere sosyal faaliyetlerde Akademinin destek olması, yol göstermesi gerekirdi çünkü daha önce incelediğimiz öğrencinin geldiği bölgenin ve ailesinin eksiklikleri en etkili şekilde bu yoldan giderilebilirdi. Sosyal faaliyetlerle ilgili tesislerin hemen faaliyete geçmesi ve bunların sürekli faaliyette bulunması için gerekli organizasyonun kurulması gerekmektedir.

TABLO XXVIII

ÖĞRENCİLERİN AKADEMİYİ SOSYAL FAALİYETLER YÖNÜNDEN DEĞERLEMESİ

Akademideki Sosyal Faaliyetler	Sayı	Yüzde
Çok iyi	21	6
İyi	109	31
Orta	134	38
Kötü	89	25
Toplam	353	100

ÖĞRENCİLERİN DERS DIŞI UĞRAŞILARI, OKUDUKLARI GAZETE VE DERGİLER

Öğrenciler, ders dışı uğraşlarıyla (meşguliyetleriyle) ilgili bir soruya, Tablo XXIX'da görülen cevapları vermişlerdir. Öğrencilerin çoğunun ders dışı meşguliyetleri resim, pulculuk gibi kişisel olanaklarla doldurulabilen meraklardan çok, tesis yapımını gerektiren spor, müzik ve tiyatroya ilişkin bulunmaktadır. Öğrencilerin ders dışı (spor, müzik, tiyatro vb.) faaliyetleri organize edilmezse, sadece derslere bağlı kalma, genç yaşın sürekli hareket ve değişiklik arayan ruh yapısı ile çatışacak ve öğrencilerin öğrenimlerine olan ilgileri zayıflayıp, sık sık bunalım ya da tatminsizliklere düşmelerine, güçlerinin kanalize edilmeyip, kontrolsüz başıboş kalmasına yol açacaktır. Böyle bir durumun, yüksek öğrenimdeki gençleri ne gibi olumsuz yollara soktuğu ve bunun sonuçları acı bir şekilde görülmüştür. Bu durum karşısında tamamlanmış olan tiyatro ve konser salonunu öğrencilerin en geniş şekilde yararlanabilecekleri şekilde faaliyete geçirmek gereklidir. Bunun dışında her bakımdan ihmal edilmiş bulunan sporun her dalına da önem vermek gerekmektedir.

Sporu sever misiniz? gibi genel bir soruya öğrencilerin yüzde 93'ü olumlu cevap vermiştir. Öğrencilerin tamamına yakın bir kısmı sporla ilgilenmekte ancak Akademinin ve Eskişehir'in spor tesisleri henüz bu ilgiye cevap verememektedir. Ayrıca, sporu seyirci olarak mı, yoksa oyuncu olarak mı sevdiğileri konusunda sorulan

TABLO XXIX
ÖĞRENCİLERİN DERS DIŞI UĞRAŞILARI

Ders Dışı Uğraşısı	Sayı
Spor	139
Müzik	125
Tiyatro	61
Resim	29
Pulculuk	27
Yok	42
Diğer	48

bir soruya da Tablo XXX'daki cevapları vermişlerdir. Öğrenciler, sporu hem oyuncu olarak hem de seyirci olarak sevmektedirler.

TABLO XXX
ÖĞRENCİLERİN SPORU OYUNCU OLARAK MI, YOKSA SEYİRCİ OLARAK MI SEVDİKLERİ

Sporu Nasıl Seversiniz?	Sayı	Yüzde
Oyuncu olarak	90	26
Seyirci olarak	135	38
Her ikisi	121	34
Boş	7	2
Toplam	353	100

Ayrıca öğrencilerin en fazla sevdikleri spor türünün başında futbol gelmektedir. Öğrencilerin yüzde 68'i futbolu sevmektedirler. Futboldan sonra yüzmenin gelmesi ilgi çekicidir. Genellikle sahilden uzak illerden gelen öğrencilerin yüzmeye bu kadar meraklı olacakları tahmin edilmemekteydi. Basketbol gibi Türkiye'de oldukça gelişmiş bir spor dalının beşinci sırada olması da yadırganmaktadır. Basketbolu öğrencilerin ancak yüzde 25'i sevmektedir. (Tablo XXXI).

TABLO XXXI
ÖĞRENCİLERİN SEVDİĞİ SPOR TÜRLERİ

Spor Türü	Sayı	Yüzde
Futbol	239	68
Yüzme	145	41
Güneş	104	29
Voleybol	94	27
Basketbol	87	25
Boks	70	20
Tenis	39	11
Diğer	29	8

Öğrencilere ders dışı uğraşları içerisinde, ikinci sırada bulunan müzikle ilgili olarak en çok hangi müzik türünü sevdikleri sorulmuştur. Öğrencilerin yüzde 45'i folklorü sevdiklerini ifade etmişlerdir. Folkloerden sonra ikinci sırayı aranjmanlar almaktadır. Öğrencilerin yüzde 28'i aranjmanları sevmektedir. Aranjmanların sevilmesinde en önemli faktör, batı enstrümanlarıyla Türkçe şarkıların sevdirmesidir. Alaturka Türk Müziği üçüncü, Klasik Batı Müziği ise sonuncu sıradadır (Tablo XXXII).

TABLO XXXII
ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK SEVDİĞİ MÜZİK TÜRÜ

Müzik Türü	Sayı	Yüzde
Folklor (Türküler)	160	45
Aranjmanlar	98	28
Alaturka	85	24
Hafif Batı Müziği	63	18
Klasik Batı Müziği	39	11

Akademide, şimdiye kadar zaman zaman yapılan bazı kısa ömürlü müzik çalışmaları dışında bu konuya diğer sosyal faaliyetlerde olduğu gibi hiç önem verilmemiştir. Akademide müzik kültürünün ciddi olarak ele alınmayışı, müziğin çeşitli dallarında yetenekli birçok öğrencinin bu yeteneklerini geliştirme imkânlarından yoksun kalmalarına yol açmıştır. Tiyatro ve konser salonunun açılması, eğer gerekli tedbirler alınabilirse bu tür faaliyetlere imkân verecektir.

Öğrenciler, tiyatroya da büyük bir ilgi göstermektedirler. Öğrencilerin yüzde 95'i tiyatroyu sevdiklerini belirtmişlerdir. Son sınıfa gelmelerine rağmen, öğrenciler ne Akademide, ne de şehirde sürekli ve ciddi bir tiyatro eylemi izleyememişlerdir.

Tiyatro kültürünün bir topluma olan etkisi ve geliştirici rolü, Akademi öğrencileri kesiminde daha da önemini arttırmaktadır. Çeşitli yüksek okulların açıldığı Eskişehir'de öğrenci tiyatrosunun gelişmesi, öğrenciler ve halk için büyük yararlar sağlayacaktır.

Öğrencilere, hafta sonlarında neler yaptıkları sorulduğunda Tablo XXXIII'de görülen cevaplar alınmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmı sinemaya gittiklerini, ders çalıştıklarını veya dinlendiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin hafta sonlarını değerlendirmede tutarlı bir programlarının olmadığı anlaşılmaktadır. Hafta sonu, bir haftanın yorgunluğunu giderme ve eğlenme niteliği taşımasına rağmen yalnızca sinemaya gitmekle, ders çalışmakla bunun sağlanamayacağı açıktır.

TABLO XXXIII.
ÖĞRENCİLER, HAFTA SONLARINDA
NELER YAPMAKTADIRLAR

Hafta Sonları Nasıl Geçmektedir	Sayı
Sinemaya giderim	209
Ders çalışırım	103
Dinlenirim	96
Spor yaparım	43
Danslı partilere giderim	16
İçkili lokantaya giderim	10
Diğer	4

Hafta sonlarının en önemli eğlencesi sinemayla ilgili «Hangi filmleri tercih edersiniz?» sorusuna, öğrencilerin yüzde 61'i yabancı filmler olarak cevaplandırmıştır. Yerli filmleri tercih edenlerin oranı ise yüzde 11'dir (Tablo XXXIV).

TABLO XXXIV
ÖĞRENCİLERİN TERCİH
ETTİKLERİ FİLM TÜRÜ

Film Türü	Sayı	Yüzde
Yabancı	217	61
Yerli	37	11
Fark etmez	94	27
Boş	5	1
Toplam	353	100

Öğrencilerin çoğunluğunun yabancı filmleri tercih etmesi, yerli filmlerde, aradıklarını pek bulamadıkları gerçeğini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin geldiği sosyal sınıflar ve bölgeler dikkate alınırca, böyle bir sonucun elde edilmesi oldukça şaşırtıcıdır. Aynı zamanda sorumsuzca, yalnız halkı istismar etmek amacıyla çevrilen düşük kaliteli Türk filmlerine öğrencilerin cephe alması, oldukça anlamlı bir harekettir.

Öğrencilere, hayatta en fazla sıkıldıkları şeylerin neler olduğu sorulduğunda, yalnız 13 kişi hiçbir şeyden sıkılmadıklarını belirtmişlerdir. Geriye kalanlar ise hayatta bir veya birkaç şeyden sıkıldıklarını ileri sürmüşlerdir. Bunların başında toplantılara gitmek ve konferans dinlemek gelmektedir. Öğrencilerin toplantıları, konferansları vb. sıkıcı nitelikte görmeleri, sosyal yönlerinde ciddi noksanlıklarının olduğunu gösterir. Sosyal yönü Akademiye desteklenmeyen bir mezunun hayata atıldığında bu yönden işinde bazı problemlerle karşılaşacağı şüphesizdir. Örneğin, okul sonrası yaşantısında sosyal ve mesleğiyle ilgili faaliyetlere ilgi göstermeyerek, çekingen kalacaktır. Akademiye düşen görev, çok sayıda öğrencinin görev alacağı sosyal faaliyetleri teşvik etmektir. Öğrencilerin hayatta sıkıldıkları diğer hususlar arasında «kahvede oturmak, ev gezmesi veya aile toplantıları, hoşlanmadığı kimselerin yanında zoraki kalmak, nasihat dinlemek, pazar günleri, imtihan ve traş olmak, palavra dinlemek, yalnız kalmak vb.» yer almaktadır.

ÖĞRENCİLERİN SÜREKLİ OKUDUKLARI GAZETE VE DERGİLER

Öğrencilere sürekli okudukları gazeteler sorulduğunda Tablo XXXV'de görülen cevapları vermişlerdir. Öğrencilerin yüzde 63'ü devamlı olarak Milliyet okuduklarını belirtmişlerdir. Milliyeti okumalarındaki nedenler arasında hem magazin haberlere, hem de çeşitli ciddi konulara geniş yer vermesi sayılabilir. Aynı zamanda öğrencilerin oldukça tarafsız bir gazeteyi seçmeleri, haberleri ve ülke sorunlarını objektif, peşin yargılardan uzun bir şekilde görme isteklerini de ortaya koymaktadır. Öğrenciler, ikinci olarak Cumhuriyeti ve üçüncü olarak da Türkiye'nin en çok satılan gazetesini okumaktadırlar. Öğrenciler içinde gazete okumayanların oranı ise yalnızca yüzde 2'dir.

TABLO XXXV
ÖĞRENCİLERİN MUNTAZAMAN
OKUDUĞU GAZETELER

Gazete	Sayı	Yüzde
Milliyet	223	63
Cumhuriyet	93	26
Hürriyet	90	26
Tercüman	72	20
Günaydın	42	12
Akşam	14	4
Saklambaç	3	1
Diğer	7	2
Hiçbirini okumuyorum	8	2

Öğrenciler gazetelerdeki ciddi nitelik arama eğilimlerini dergilerde değiştirmekte, daha çok mizah veya eğlendirici nitelikte ya-

TABLO XXXVI
ÖĞRENCİLERİN SÜREKLİ OKUDUĞU DERGİLER

Dergi	Sayı	Yüzde
Akbaba	90	26
Hayat	80	23
Ortam	52	15
Ses	27	8
Türk Dili	21	6
Varlık	18	5
Foto Roman	17	5
Resimli Roman	16	5
Pazar	16	5
Hey	15	4
Tarkan	5	1
Diğer	2	1
Hiçbirini okumuyorum	80	23

yın yapan dergileri tercih etmektedirler (Tablo XXXVI). Bunun nedeni, günlük gazetelerde karşılaştıkları sorunların düşündürücü ve dolayısıyla yoruculuğundan bu dergiler vasıtasıyla biraz olsun uzakta kalma olabilir. En çok okunan Akbaba, ikinci olarak da Hayat'tır. Ortam gibi haftalık siyasî bir dergi üçüncü, Türk Dili beşinci, Varlık altıncı sıradadır. Türkiye'de en çok satan dergilerden biri olan Foto Roman ise yedinci durumdadır. Hiçbir dergiyi okumayanların oranı ise yüzde 23'dür.

